gemeente
Barneveld

Aandachtsgebied: Leefomgeving
Team Strategie & Regie
Behandelaar: I. Jansen
Telefoonnummer:

Voorstelnr. 4464
Barneveld, 16 december 2025
Portefeuillehouder: B. Wijnne

Onderwerp: Jaarplan 2026 Programma Waardevol Landelijk Gebied

Gevraagde beslissing:

1. Vaststellen van het jaarplan 2026 van het Programma Waardevol Landelijk Gebied.
2. Ter kennisname delen van het jaarplan 2026 met de gemeenteraad via begeleidend raadsmemo.

1. Inleiding

Het programma Waardevol Landelijk Gebied (WLG) is in maart 2025 door de gemeenteraad vastgesteld en vormt het gemeentelijke kader voor de grote opgaven in het landelijk gebied. Het richt zich op een toekomstbestendige landbouw, versterking van bodem, water en natuur, en een gezonde leefomgeving. Het jaarplan 2026 geeft uitvoering aan deze opgaven en is daarmee het eerste volledige uitvoeringsjaar van het programma.

Het jaarplan vertaalt de drie programmalijnen — Landbouwtransitie, Bodem, water en natuur en Inclusieve ruimtelijke inrichting — naar concrete prioriteiten en focusactiviteiten voor 2026. Daarbij sluit het aan op de Omgevingsvisie Barneveld 2040, het Regionaal Perspectief Landelijk Gebied Foodvalley en de lopende gebiedsprocessen, waaronder GEUS, Ede–Barneveld en de aanpak Veluwe.

Met vaststelling van het jaarplan ontstaat helderheid over de inzet, koers en prioritering voor 2026. Het jaarplan vormt tevens de basis voor monitoring, sturing en verantwoording gedurende het jaar. Daarnaast vormt het jaarplan, in samenwerking met Team Beleid Leefomgeving en Team Strategie en Regie, een inhoudelijke basis voor de positionering en lobby richting de regio, provincie en Rijk.

2. Beoogd effect

Het beoogd effect van het jaarplan 2026 is dat duidelijk wordt welke opgaven en activiteiten in 2026 binnen het programma Waardevol Landelijk Gebied worden uitgevoerd. Het jaarplan geeft richting aan de prioriteiten voor het komende jaar en vormt daarmee het kader voor de inzet van capaciteit en middelen binnen het programma.

Door jaarlijks te monitoren op resultaat en impact kan gericht worden gestuurd en bijgestuurd. Het jaarplan ondersteunt de stapsgewijze ontwikkeling naar een toekomstbestendig landelijk gebied, waarin landbouwperspectief, bodem, water, natuur en een gezonde leefomgeving in balans worden vormgegeven.

3. Argumenten

1.1 *Het jaarplan geeft richting aan de uitvoering in 2026 en vormt de basis voor monitoring en sturing.*
Het jaarplan concretiseert de opgaven binnen de drie programmalijnen en programmamanagement en legt vast welke activiteiten in 2026 worden uitgevoerd. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen werkzaamheden die in regionaal verband worden opgepakt en activiteiten die onder regie van het programma Waardevol Landelijk Gebied worden uitgevoerd. Daarmee ontstaat helderheid over koers en prioritering. Door deze focus kan doelgericht worden gestuurd op resultaten en waar nodig worden bijgestuurd. Dit is noodzakelijk voor effectieve programmasturing.

2.1 *Het informeren van de gemeenteraad is nodig voor transparantie over de voortgang en uitvoering binnen het programma.*
Door het jaarplan ter kennisname aan te bieden, wordt de raad tijdig geïnformeerd over de activiteiten en prioriteiten voor 2026 en over de concrete uitvoering van het programma in 2026.

4. Kanttekeningen

1.1 *Het jaarplan is een momentopname en kan gedurende het jaar worden aangepast indien nieuwe ontwikkelingen daartoe aanleiding geven.*
Het jaarplan geeft richting aan de uitvoering in 2026. Onvoorziene beleidsontwikkelingen of voortschrijdend inzicht kunnen aanleiding zijn om activiteiten of prioriteiten in de loop van het jaar te actualiseren.

2.1 *Het jaarplan wordt ter informatie aan de raad aangeboden, waardoor er geen formeel moment is.*
Door het jaarplan ter kennisname aan te bieden, wordt de raad geïnformeerd, maar vindt geen besluitvorming plaats. Dit betekent dat de raad zich inhoudelijk niet formeel kan uitspreken, ondanks de maatschappelijke en politieke actualiteit van het onderwerp.

5. Financiën

Voor de uitvoering van het jaarplan 2026 van het Programma Waardevol Landelijk Gebied zijn in 2026 middelen gereserveerd binnen de bestaande (meerjaren)begroting. De benodigde capaciteit wordt grotendeels gedekt vanuit de beleidstoevoeging Waardevol Landelijk Gebied in de Kadernota 2024, waarmee tijdelijke formatie-uitbreidingen zijn gerealiseerd.

6. Participatie en communicatie

a) Participatie

Voor de totstandkoming van het jaarplan 2026 zijn twee bijeenkomsten georganiseerd met de klankbordgroep bestaande uit onder andere agrarische ondernemers en natuurorganisaties. Deze bijeenkomsten vonden plaats in juli en september 2025 en zijn onder meer benut om feedback op te halen op de opgaven en inspanningen in de programmalijnen.

Een derde bijeenkomst met de klankbordgroep om te spreken over het jaarplan stond gepland voor december 2025, maar is vanwege de actuele vogelgriepsituatie uitgesteld. Deze bijeenkomst wordt op een later moment opnieuw ingepland. Indien uit die bijeenkomst alsnog relevante aandachtspunten naar voren komen, kunnen deze waar nodig op een later moment aan het jaarplan worden toegevoegd.

b) Communicatie

De communicatie over het jaarplan 2026 vindt plaats via de reguliere communicatielijnen van het programma Waardevol Landelijk Gebied. In 2026 wordt periodiek gecommuniceerd over de voortgang van het programma via de gebruikelijke gemeentelijke kanalen, waaronder de nieuwsbrief, website, bijeenkomsten, pers en directe communicatie door gebiedsregisseurs en programmateammedewerkers.

Conform het jaarplan wordt in 2026 een nieuwe communicatiestrategie opgesteld en uitgevoerd. Deze strategie richt zich op zowel interne doelgroepen (raad, college, management, teams) als externe doelgroepen (agrarische sector, bewoners, maatschappelijke organisaties en collega-overheden) en zorgt ervoor dat de resultaten van het programma zichtbaar en toegankelijk worden gemaakt.

7. Vervolgstap

Met de vaststelling van het jaarplan 2026 kan worden gestart met de uitvoering van de opgenomen activiteiten binnen de drie programmalijnen en het programmamanagement. De uitvoering vindt plaats door het programmateam. Per focusactiviteit worden concrete werkafspraken gemaakt over de planning, verantwoordelijkheden, benodigde inzet en samenwerking met interne teams en externe partners.
Resultaatgericht uitvoeren betekent dat vooraf helder is wat een activiteit moet opleveren, binnen welke termijn en op welke manier dit wordt gerealiseerd. Voor elke focusactiviteit wordt daarom gewerkt met duidelijke doelen, afbakening

en mijlpalen, zodat voortgang tijdens de uitvoering kan worden gevolgd en besproken. Waar nodig worden activiteiten bijgestuurd om de beoogde resultaten te behalen.

8. Bijlagen

1. Jaarplan 2026 Programma Waardevol Landelijk Gebied

gemeente Barneveld

Raadsmemo Jaarplan 2026 programma Waardevol Landelijk Gebied

Datum:	**16 december 2025**
Onderwerp:	Jaarplan 2026 programma Waardevol Landelijk Gebied
Ter attentie van:	De Raad
Afzender:	College van Burgemeester en Wethouders
Portefeuillehouder	B. Wijnne
Mail behandelaar	*i.jansen@barneveld.nl Telefoonnummer: 06 46603592*

Samenvatting
Het jaarplan 2026 van het Programma Waardevol Landelijk Gebied geeft inzicht in de prioriteiten en focusactiviteiten voor 2026 en vormt het eerste volledige uitvoeringsjaar van het programmaplan.

Doel
De raad informeren over het jaarplan 2026 van het Programma Waardevol Landelijk Gebied.

Inhoud memo
In maart 2025 heeft de raad het Programma Waardevol Landelijk Gebied vastgesteld. Dit programma biedt het gemeentelijke kader voor de ontwikkeling van een toekomstbestendig landelijk gebied, met drie programmalijnen: landbouwtransitie, bodem, water en natuur, en inclusieve ruimtelijke inrichting.

Het jaarplan 2026 is het eerste volledige uitvoeringsjaar van het programmaplan. Het bevat de prioriteiten en activiteiten voor 2026 en sluit aan op de regionale samenwerking met Foodvalley en lopende gebiedsprocessen zoals GEUS. De programmalijnen en bijbehorende focusactiviteiten worden hieronder kort toegelicht.

Programmalijn 1: Landbouwtransitie
We werken aan een toekomstbestendige landbouw die in balans is met de omgeving en ondernemers ruimte biedt om passend te ondernemen.

Focusactiviteiten 2026:

- Het uitvoeren van pilot ondernemingsplannen;
- Stimuleren van agrariërs in de omslag naar duurzame landbouw;
- Opstellen aanpak voor omgang met ongebruikte milieuruimte;

- Investeren in relaties, kennis en kennisnetwerken;
- Behoud waardevolle landbouwgrond voor de landbouw.

Programmalijn 2: Bodem, water en natuur
We richten ons op het versterken van biodiversiteit, het herstellen van bodem- en watersystemen en het verbeteren van de landschappelijke kwaliteit en identiteit van het buitengebied.

Focusactiviteiten 2026:

- Verkennen hoe uit- en afspoeling kan worden verminderd;
- Basiskwaliteit natuur ontwikkelen;
- Project Esvelderbeek;
- Visie op het landschap.

Programmalijn 3: Inclusieve ruimtelijke inrichting
We richten ons op de ruimtelijke inrichting van het landelijk gebied en op de ontwikkeling van de instrumenten die daarvoor nodig zijn.

Focusactiviteiten 2026:

- Uitwerken bouwsteen waardevol agrarisch grondgebruik
- Uitwerken bouwsteen water, bodem en groen

Vervolg
Het college heeft het jaarplan 2026 vastgesteld. Het programmateam start met de uitvoering van de activiteiten binnen de drie programmalijnen en overkoepelende programma-activiteiten. De raad wordt via de reguliere voortgangsrapportages geïnformeerd over de stand van zaken.

gemeente Barneveld

Jaarplan 2026

Programma Waardevol Landelijk Gebied

Programmateam
Waardevol Landelijk Gebied
December 2025

Inhoudsopgave

1. Inleiding en context **4**

2. Samenhang en doorwerking **6**

3. Overkoepelende programma-activiteiten **8**

4. Programmalijn 1: Landbouwtransitie **15**
4.1 Doelen 2026 16
4.2 Focusactiviteiten voor 2026 17

5. Programmalijn 2: Water, bodem en natuur **21**
5.1 Doelen 2026 22
5.2 Focusactiviteiten voor 2026 23

6. Programmalijn 3: Inclusieve ruimtelijke inrichting **27**
6.1 Doelen 2026 28
6.2 Focusactiviteiten voor 2026 29

7. Communicatie en participatie **31**

8. Programmaorganisatie en governance **33**

9. Benodigde capaciteit en middelen **35**

10. Monitoring, evaluatie en bijsturing **38**

11. Risico's en beheersmaatregelen **40**

1

Inleiding en context

1. Inleiding en context

Het programma Waardevol Landelijk Gebied (WLG) is in maart 2025 door de gemeenteraad vastgesteld. Het programma is opgezet om in samenhang te werken aan de grote maatschappelijke opgaven in het landelijk gebied van Barneveld: een toekomstbestendige landbouw, herstel van natuur en landschap, verbetering van water- en bodemkwaliteit en een gezonde leefomgeving voor inwoners. Na een opbouwjaar in 2025 – waarin de organisatie en inhoudelijke lijnen zijn neergezet – vormt 2026 het eerste volle uitvoeringsjaar. Dit jaarplan beschrijft de concrete stappen die in 2026 worden gezet.

Het programma kent drie programmalijnen:

1. **Landbouwtransitie** – gericht op het ondersteunen van agrarische ondernemers in de overgang naar een toekomstbestendige en duurzame landbouw, die in balans is met de omgeving.

2. **Bodem, water & natuur** – gericht op herstel van het bodem- en watersysteem, versterken van biodiversiteit en verbeteren van de landschappelijke kwaliteit.

3. **Inclusieve ruimtelijke inrichting** – gericht op een samenhangende inrichting van het buitengebied, waarin landbouw, natuur, wonen, recreatie en energieopgaven op een evenwichtige manier samenkomen.

Deze drie lijnen vormen samen de kern van het programma en zijn ook de basisopbouw van dit jaarplan.

Het jaarplan is ingebed in verschillende beleidskaders. De bestuursopdracht van april 2023 is het vertrekpunt. De Omgevingsvisie Barneveld 2040 vormt de basis, met *water en bodem sturend* als leidend principe. Regionaal is het Regionaal Perspectief Landelijk Gebied (RPLG) Regio Foodvalley richtinggevend: hier werken gemeenten, provincie en waterschappen samen aan gezamenlijke opgaven. Het functieveranderingsbeleid van de gemeente Barneveld is een belangrijk instrument om ruimtelijke kwaliteit, landbouw en leefbaarheid met elkaar te verbinden.

In 2026 staat de uitvoering centraal. De doelen uit het programmaplan worden per programmalijn geconcretiseerd in duidelijke focusactiviteiten. Met een gerichte inzet van middelen en capaciteit moet de uitvoering zichtbaar en merkbaar worden voor de agrarische ondernemers en inwoners in het buitengebied. Daarbij zoeken we nadrukkelijk de samenwerking met provincie, waterschap, de agrarische sector, maatschappelijke organisaties en inwoners.

We werken vanuit het principe van een lerend en adaptief programma: we monitoren de voortgang en sturen bij waar nodig, zodat we flexibel kunnen inspelen op nieuwe inzichten en omstandigheden. Daarbij geldt dat externe en interne ontwikkelingen impact kunnen hebben op de uitvoering van de focusactiviteiten.

Dit jaarplan is zowel een werkdocument voor de uitvoering in 2026 als een stuurdocument voor de bestuurlijke en ambtelijke opdrachtgever. Het legt de keuzes, prioriteiten, middelen en mijlpalen voor 2026 vast.

2

Samenhang en doorwerking

2. Samenhang en doorwerking

Het programma Waardevol Landelijk Gebied bestaat uit drie programmalijnen en een aantal overkoepelende activiteiten. De kracht van het programma zit niet alleen in de resultaten per lijn, maar juist in de samenhang ertussen in de manier waarop opbrengsten hun weg vinden naar beleid, gebiedsprocessen, het ruimtelijk instrumentarium en andere gemeentelijke programma's.

- **Samenhang tussen programmalijnen**
  De drie lijnen versterken elkaar. De landbouw-transitie (PL1) is nauw verbonden met bodem, water en natuur (PL2). De ruimtelijke inrichting (PL3) is het kader waarin deze opgaven samenkomen en wordt vastgelegd in het ruimtelijk instrumentarium. Daarmee worden de doelen uit PL1 en PL2 duurzaam verankerd in keuzes over inrichting en gebruik van het landelijk gebied.

- **Doorwerking naar beleid en uitvoering**
  Het programma ontwikkelt zelf geen beleid, maar levert opbrengsten en bouwstenen die door de lijnorganisatie kunnen worden benut in beleidsvoorstellen, ruimtelijke instrumenten en projecten. Tegelijk sluiten de opbrengsten aan bij de gemeentelijke planning- en control, waardoor verankering in de reguliere organisatie geborgd is.

- **Koppeling met gebiedsprocessen**
  De programmalijnen zijn direct verbonden met lopende gebiedsprocessen zoals GEUS, Ede–Barneveld, Groene Valleilint en Aanpak Veluwe. Door daarin actief bij te dragen en opbrengsten terug te vertalen naar het programma, ontstaat een continue wisselwerking: programmadoelen worden geborgd en gebiedsprocessen worden versterkt.

- **Overkoepelende activiteiten als schakel**
  Activiteiten zoals het aanscherpen van doelstellingen, de monitor, communicatie en participatie vormen de verbindende schakel. Zij houden koers, vergroten draagvlak en maken zichtbaar dat het programma bijdraagt aan de maatschappelijke opgaven.

Zo ontstaat een programma dat niet uit losse onderdelen bestaat, maar als geheel richting geeft aan beleid, gebiedsprocessen, ruimtelijke keuzes en tegelijk zichtbaar bijdraagt aan een vitaal en toekomstbestendig landelijk gebied.

3

Overkoepelende programma-activiteiten

3. Overkoepelende programma-activiteiten

Programma-activiteiten dragen bij aan meerdere doelen en pakken we op programma-niveau op. Het doel is om de activiteiten te borgen in de reguliere organisatie.

Focusactiviteit 1: Aanscherpen doelstellingen

Omschrijving

De doelstellingen uit het programmaplan Waardevol Landelijk Gebied zijn breed en ambitieus. In 2026 scherpen we de doelstellingen verder aan zonder de uitvoering te vertragen: we prioriteren onderweg en maken helder waar de gemeentelijke regie ligt en waar partners aan zet zijn. Hiermee worden de doelstellingen concreter en beter meetbaar en ontstaat er meer focus en uitvoerbaarheid. Dit geeft het programmateam en de stuurgroep houvast en vormt de basis voor een gedragen uitvoeringsstrategie richting 2027 en verder.

Acties

- Analyseren van de bestaande strategische en operationele doelstellingen uit het programmaplan.
- In kaart brengen van urgentie, haalbaarheid en verantwoordelijkheden (gemeente versus partners).
- Opstellen van een prioriteitenmatrix waarin doelstellingen worden geordend naar urgentie, haalbaarheid en rolverdeling.
- Bespreken en aanscherpen van deze prioriteiten met programmateam en stuurgroep.
- Vastleggen van de uitkomsten in een aangescherpt doelenkader als basis voor de uitvoeringsstrategie 2027 en verder.

Kosten

- Inzet uren eigen medewerkers: 150 uur (programmamanager, thematrekkers, beleidsadviseurs voor analyse en afstemming).
- Inhuur/advies: –
- Overige kosten: –

Planning

Fase	Activiteit	Start	Eind	Mijlpaal/resultaat
Fase 1	Analyse bestaande doelstellingen en inventarisatie urgentie/haalbaarheid	Q1 2026	Q1 2026	Overzicht analyse gereed
Fase 2	Opstellen prioriteitenmatrix en eerste keuzes	Q1 2026	Q2 2026	Concept prioriteitenmatrix beschikbaar
Fase 3	Afstemming en aanscherping met programmateam en stuurgroep	Q2 2026	Q2 2026	Draagvlak voor aangescherpte doelstellingen
Fase 4	Vaststellen aangescherpt doelenkader	Q3 2026	Q3 2026	Definitief doelenkader vastgesteld als basis uitvoeringsstrategie

Focusactiviteit 2: Opzetten monitor

Omschrijving

In 2026 wordt gestart met de ontwikkeling van een programmabrede monitor voor Waardevol Landelijk Gebied. Deze monitor geeft inzicht in de voortgang en waar mogelijk de effecten van de drie programmalijnen en maakt het mogelijk om tijdig bij te sturen. De monitor sluit aan bij de gemeentelijke planning- en controlcyclus en wordt ontwikkeld in samenwerking met het data-team. De resultaten worden periodiek besproken in de stuurgroep en vormen de basis voor voortgangsrapportages en evaluaties.

Acties

- Formuleren van inhoudelijke uitgangspunten en indicatoren door het programmateam voor de monitoringssystematiek.
- Samen met het data-team ontwikkelen van een monitoringssystematiek die aansluit bij de doelen en focusactiviteiten van de drie programmalijnen.
- Koppelen van de monitor aan de gemeentelijke planning- en controlcyclus.
- Inrichten van een halfjaarlijkse rapportagecyclus (voorjaar/najaar) en een jaarlijkse evaluatie en integreren in de reguliere kwartaalgesprekken.
- Organiseren van periodieke bespreking van monitorresultaten in de stuurgroep en benutten voor bijsturing.
- Voorbereiden van de midterm evaluatie 2027 (opstellen plan van aanpak en eerste randvoorwaarden in 2026).

Kosten

- Inzet uren eigen medewerkers: 200 uur (programmamanager en data-team, inclusief ontwikkeling systematiek en rapportages)
- Inhuur/advies: –
- Overige kosten: –

Planning

Fase	Activiteit	Start	Eind	Mijlpaal/resultaat
Fase 1	Ontwikkelen monitoringssystematiek samen met data-team	Q1 2026	Q2 2026	Werkend monitoringskader gereed (indicatoren, werkwijze en koppeling met doelen/focusactiviteiten)
Fase 2	Inrichten halfjaarlijkse rapportagecyclus (voorjaar/najaar) en koppeling aan planning- en controlcyclus	Q2 2026	Q3 2026	Rapportagecyclus ingericht en afgestemd met gemeentelijke P&C
Fase 3	Eerste halfjaarlijkse rapportage opstellen en bespreken in stuurgroep	Q3 2026	Q3 2026	Eerste halfjaarlijkse rapportage besproken en benut voor bijsturing
Fase 4	Tweede halfjaarlijkse rapportage opstellen en bespreken in stuurgroep	Q4 2026	Q4 2026	Tweede halfjaarlijkse rapportage besproken en benut voor bijsturing
Fase 5	Voorbereiden midterm evaluatie 2027	Q4 2026	Q4 2026	Aanzet en plan van aanpak midterm evaluatie gereed

Focusactiviteit 3: Gebiedsprocessen

Omschrijving

In 2026 ligt de nadruk op het versterken van de verbinding tussen het programma Waardevol Landelijk Gebied en de lopende gebiedsprocessen, zoals GEUS, Ede–Barneveld, Groene Valleilint en Aanpak Veluwe. Het gaat erom dat de doelen en activiteiten uit het jaarplan en de Omgevingsvisie 2040 goed aansluiten bij de gebiedsprogramma's van deze gebiedsprocessen en dat de benodigde capaciteit wordt gerealiseerd. Door actief deel te nemen en input te leveren zorgen we dat de programmadoelstellingen ook in de gebieds-processen worden verankerd en dat resultaten uit de processen terugvloeien naar het programma.

Acties

- Actief deelnemen in het opdrachtgeversoverleg van de gebiedsprocessen GEUS, Ede–Barneveld, Groene Valleilint en Aanpak Veluwe.
- Inbrengen van doelen en activiteiten uit het jaarplan WLG en de Omgevingsvisie 2040 in de gebiedsprogramma's.
- Afstemmen van planning, resultaten en benodigde capaciteit tussen programma en gebiedsprocessen.
- Organiseren van structurele terugkoppeling: resultaten uit de gebiedsprocessen benutten voor het jaarplan en de programmasturing.
- Bewaken van de inzet en zorgen dat de gebiedsprocessen zichtbaar bijdragen aan de programmadoelen van WLG.

Kosten

- Inzet uren eigen medewerkers: ca. 200 uur programmamanager (deelname ambtelijke opdrachtgeversoverleggen, afstemming en borging in programmateam) en 1 fte projectleider (ca. 1.600 uur) voor het uitwerken van (gebieds)programma's binnen de gebiedsprocessen GEUS, Ede–Barneveld, Groene Valleilint en Aanpak Veluwe, inclusief Uitvoeringsplan Stikstof.
- Inhuur/advies: –
- Overige kosten: –

Planning

Fase	Activiteit	Start	Eind	Mijlpaal/resultaat
Fase 1	Aansluiten bij bestaande gebiedsprocessen (GEUS, Ede-Barneveld, Groene Valleilint, Aanpak Veluwe) en bepalen inzet	Q1 2026	Q1 2026	Afspraken over rol, inzet en capaciteit vastgelegd
Fase 2	Actieve deelname aan ambtelijke opdrachtgeversoverleggen en programmateams	Q1 2026	Q4 2026	Structurele deelname geborgd
Fase 3	Uitwerken (gebieds)programma's incl. Uitvoeringsplan Stikstof	Q2 2026	Q4 2026	Gebiedsprogramma's opgesteld
Fase 4	Terugkoppeling en borging resultaten gebiedsprocessen in het jaarplan en programmateam	Q3 2026	Q4 2026	Resultaten gebiedsprocessen opgenomen in programmasturing en jaarplan 2027

Focusactiviteit 4: Participatie

Omschrijving

In 2026 versterken we de participatieaanpak. Uitgangspunt is dat participatie niet alleen gekoppeld is aan individuele focusactiviteiten, maar ook in samenhang wordt georganiseerd. Daarbij benutten we verschillende instrumenten: de bestaande klankbordgroep, thematische sessies en keukentafelgesprekken, maar ook nieuwe vormen worden ingezet om bredere groepen te betrekken. De klankbordgroep blijft waardevol, maar dient kwalitatief en kwantitatief versterkt te worden. Daarnaast verkennen we de mogelijkheid om via bestaande platforms, zoals het Barneveldse Twaalfuurtje, inwoners en organisaties actief te werven en te betrekken. De opbrengst van participatie wordt zichtbaar verwerkt in de uitvoering en actief teruggekoppeld naar de betrokkenen.

Acties

- Ontwikkelen van een integrale participatieaanpak.
- Per focusactiviteit bepalen of en hoe participatie georganiseerd wordt.
- Versterken en benutten van de klankbordgroep (kwalitatief en kwantitatief) en waar nodig nieuwe deelnemers werven.
- Organiseren van thematische sessies of keukentafelgesprekken waar dat passend is.
- Zichtbaar maken en terugkoppelen van de opbrengst van participatie richting deelnemers.
- Evalueren participatie-aanpak.

Kosten

- Inzet uren eigen medewerkers: 150 uur (programmamanager, thematrekkers, communicatieadviseur).
- Inhuur/advies: –
- Overige kosten: € 5.000 (organisatie bijeenkomsten, communicatiemiddelen, participatietrajecten).

Planning

Fase	Activiteit	Start	Eind	Mijlpaal/resultaat
Fase 1	Ontwikkelen van een integrale participatie-aanpak (inclusief plan voor klankbordgroep)	Q1 2026	Q1 2026	Integraal participatieplan gereed
Fase 2	Per focusactiviteit participatieaanpak bepalen	Q1 2026	Q1 2026	Participatieplan per focusactiviteit gereed
Fase 3	Uitvoering participatie (klankbordgroep, themasessies, keukentafelgesprekken werving nieuwe deelnemers)	Q1 2026	Q4 2026	Opbrengst participatie verwerkt in analyses en voorstellen
Fase 4	Terugkoppeling en zichtbaarheid participatieresultaten	Q1 2026	Q4 2026	Resultaten gedeeld met deelnemers
Fase 5	Evaluatie participatieaanpak 2026	Q4 2026	Q4 2026	Evaluatie afgerond

Focusactiviteit 5: Communicatiestrategie

Omschrijving

In 2026 wordt een nieuwe communicatiestrategie voor het programma Waardevol Landelijk Gebied opgesteld en uitgevoerd. Doel is om zowel intern (raad, college, teams) als extern (agrarische sector, bewoners, maatschappelijke organisaties) tijdig en helder te informeren, bewust te maken en actief te betrekken bij keuzes en ontwikkelingen. Daarbij wordt gebruikgemaakt van een mix van middelen zoals nieuwsbrief, website, bijeenkomsten, pers) en persoonlijke communicatie. De communicatiestrategie ondersteunt de participatie en borgt dat zowel proces als resultaten zichtbaar en toegankelijk zijn voor interne en externe doelgroepen.

Acties

- Opstellen van een nieuwe communicatiestrategie voor het programma Waardevol Landelijk Gebied (inclusief doelen, doelgroepen, kernboodschappen en middelen).
- Uitvoeren van de communicatiestrategie (o.a. nieuwsbrieven, bijeenkomsten, projectpagina op www.barneveld.nl, persberichten, persoonlijke communicatie via gebiedsregisseurs).
- Afstemmen interne communicatie met gemeenteraad, college en betrokken teams (o.a. via presentaties en intranet).
- Jaarlijkse actualisatie van de communicatie-kalender en periodieke evaluatie van effectiviteit (o.a. bereik, respons, gebruik van kanalen).

Kosten

- Inzet uren eigen medewerkers: ca 100 uren programmamanager en 0,5 fte communicatie-adviseur (opstellen en uitvoeren communicatie-strategie, interne en externe communicatie, onderhouden communicatiekanalen).
- Inhuur/advies: -
- Overige kosten: €10.000 (bijeenkomsten, drukwerk/visuals, online communicatie en ondersteunende middelen).

Planning

Fase	Activiteit	Start	Eind	Mijlpaal/resultaat
Fase 1	Opstellen communicatiestrategie (analyse, doelgroepen, kanalen, kernboodschappen, communicatiekalender)	Q1 2026	Q1 2026	Communicatiestrategie vastgesteld in programmateam
Fase 2	Actualiseren en benutten van bestaande communicatiekanalen en middelen (nieuwsbrief, website, visuals, formats)	Q1 2026	Q2 2026	Communicatiekanalen en middelen zijn up-to-date en afgestemd op de nieuwe communicatiestrategie
Fase 3	Uitvoering communicatiestrategie	Q2 2026	Q4 2026	Continu zichtbare en herkenbare communicatie-uitingen
Fase 4	Monitoring en bijsturen communicatiestrategie	Q3 2026	Q4 2026	Evaluatie uitgevoerd en verbeterpunten voor 2027 vastgesteld

Focusactiviteit 6: Positionering thema Food

Omschrijving

Het thema Food heeft de afgelopen jaren verschillende plekken gehad binnen de gemeentelijke organisatie: eerst ondergebracht bij het programma Duurzaamheid, daarna bij Waardevol Landelijk Gebied (WLG). Inhoudelijk heeft Food duidelijke raakvlakken met landbouwtransitie, gezondheid en economie, maar het is nog niet helder waar dit thema het beste belegd kan worden. In 2026 wordt daarom een notitie opgesteld over de positionering van Food binnen de gemeente Barneveld. Het doel is om versnippering te voorkomen, focus te creëren en beschikbare middelen – zoals uit de RegioDeal Smakelijke Veluwe – gericht in te zetten.

Acties

- Inventariseren van de ervaringen met Food binnen Duurzaamheid en WLG (leerpunten).
- Analyseren van de inhoudelijke samenhang met andere programma's/domeinen (Duurzaamheid, WLG, Economie en Sociaal Domein) binnen de gemeente.
- Afstemmen met relevante teams binnen de gemeente en Regio Foodvalley.
- Opleveren van een notitie ter bespreking in de stuurgroep en bij portefeuillehouder over de meest logische organisatorische plek voor Food binnen de gemeente.

Kosten

- Inzet uren eigen medewerkers: 40 uur (programmamanager, thematrekker, programmasecretaris).
- Inhuur/advies: -
- Overige kosten: -

Planning

Fase	Activiteit	Start	Eind	Mijlpaal/resultaat
Fase 1	Inventariseren ervaringen en analyseren samenhang	Q1 2026	Q1 2026	Overzicht leerpunten en raakvlakken
Fase 2	Afstemmen met interne teams en Regio Foodvalley	Q2 2026	Q2 2026	Input en voorkeuren opgehaald
Fase 3	Opleveren notitie positionering Food	Q3 2026	Q3 2026	Notitie besproken in stuurgroep en met portefeuillehouder

4

Programmalijn 1: Landbouwtransitie

4. Programmalijn 1: Landbouwtransitie

De landbouw staat voor grote opgaven, zoals de reductie van stikstof en fijnstof. Tegelijkertijd speelt de vergrijzing in de sector en zal een aanzienlijk aantal boeren de komende jaren stoppen (gemeente Barneveld staat op de derde plek van gemeenten met de meeste aanvragen voor deelname aan de Lbv-regelingen).
Deze ontwikkelingen leiden tot een wezenlijke transitie. Binnen deze programmalijn pakken we de verschillende opgaven op die de agrarische sector raken, ondersteunen we planologie in de uitvoering van de Lbv-regeling en werken we aan perspectief voor blijvende ondernemers. Doel is te komen tot een toekomstbestendige landbouw: een sector die in balans is met de omgeving en waarin ondernemers de ruimte krijgen om op een passende manier te ondernemen.

4.1 Doelen 2026

Strategische doelen

De strategische doelen waarop we in 2026 inzetten zijn:

A. Optimaal gebruiken van landbouwgrond;
B. Versterken ondernemersklimaat;
C. Beter behouden van de nutriënten door duurzaam bodembeheer;
D. Verminderde milieudruk van de landbouw op de omgeving.

Operationele doelen

De operationele doelen waarop in 2026 stappen worden gezet zijn:

1. Het aantal boeren dat duurzaam werkt, stijgt jaarlijks;
2. In 2035 is de ammoniakemissie van onze landbouw met 55% verlaagd ten opzichte van 2018;
3. In 2030 hebben we de doelstellingen van het Schone Lucht Akkoord gerealiseerd in het buitengebied;
4. Vanaf 2025 behouden we waardevolle landbouwgrond voor de landbouw;
5. In 2030 hebben alle agrarische bedrijven een plan voor de toekomst.

4.2 Focusactiviteiten voor 2026

Focusactiviteit 1: Het uitvoeren van pilot ondernemingsplannen

Omschrijving
Ondersteunen van de ondernemers bij het uitvoeren van de toekomstplannen die zij gemaakt hebben in de pilot ondernemingsplannen.

Doelen
Strategisch: B, C en D
Operationeel: 2, 3 en 5

Acties
- Ondersteunen uitvoering pilot ondernemingsplannen (afspraak is 3 jaar).
- Uitvoeren vervolg (afhankelijk van besluit in 2025).

Kosten
- Inzet uren eigen medewerkers (eigen uren of collega's): voor huidige pilot 240 uur (5 individuele en 1 collectief plan 6 x 40 is 240 uur per plan per jaar), opschaling 420 uur (8 uur per week).
- Inhuur/advies: € 30.000 (ondersteuning OddV).

Planning

Fase	Activiteit	Start	Eind	Mijlpaal/resultaat
Fase 1	Ondersteuning uitvoering en monitoring ondernemingsplannen	Q1 2026	Q4 2026	Uitvoeren ondernemingsplannen
Fase 2	Optie: opschaling ondernemingsplan aanpak	Q1 2026	Q2 2026	Uitgerold format
Fase 3	Optie: uitvoeren ondernemingsplan aanpak	Q3 2026	Q4 2026	Uitvoeren activiteit

Focusactiviteit 2: Stimuleren agrariërs in de omslag naar vormen van duurzame landbouw

Omschrijving
Het verkennen van mogelijkheden voor activiteiten waarmee we agrariërs stimuleren om externe input te minimaliseren en de benutting van reststromen te maximaliseren.

Doelen
Strategisch: B, C en D
Operationeel: 1

Acties
- Verkennen van mogelijkheden en stimuleren van duurzame landbouw.

Kosten
- Inzet uren eigen medewerkers (eigen uren of collega's): 110 uur (2 uur per week).
- Inhuur/advies: -
- Overige kosten: € 2.500 (bijeenkomsten klankbordgroep).

Planning

Fase	Activiteit	Start	Eind	Mijlpaal/resultaat
Fase 1	Verkennen activiteiten	Q1 2026	Q4 2026	Volledig uitgewerkte activiteit

Focusactiviteit 3:
Opstellen aanpak voor omgang met ongebruikte milieuruimte

Omschrijving
We onderzoeken hoeveel vergunningsruimte er is bij niet-actieve agrarische bedrijven en in hoeverre deze ruimte kan worden ingezet voor agrariërs die aanvullende vergunningsruimte nodig hebben.
De uitkomsten hiervan leggen we voor aan de gemeenteraad, zodat zij kunnen besluiten over het wel of niet innemen van ongebruikte milieuruimte bij niet-actieve agrarische ondernemers.
Hiermee geven we uitvoering aan de toezegging uit de Commissie Grondgebied van 6 maart 2025.

Doelen
Strategisch: B, C
Operationeel: 2

Acties
- Opstellen raadsvoorstel.
- Besluitvorming in de gemeenteraad.
- Verdere acties afhankelijk van besluit gemeenteraad.
- Akkoord met inname: maken projectvoorstel OddV en opdracht verstrekken, interne voorbereidingen treffen.
- Niet akkoord met inname: betrokkenen informeren en inspanning beschouwen als afgehandeld.

Kosten
- Inzet uren eigen medewerkers (eigen uren of collega's): 210 uur (4 uur per week).
- Inhuur/advies: € -
- Overige kosten: € 20.000 (extern advies).

Planning

Fase	Activiteit	Start	Eind	Mijlpaal/resultaat
Fase 1	Besluit gemeenteraad	Q1 2026	Q1 2026	Besluit
Fase 2	Optie 1: afronden inspanning	Q1 2026	Q1 2026	Inspanning afgehandeld
Fase 2	Optie 2: projectvoorstel schrijven	Q1 2026	Q2 2026	Projectplan
Fase 3	Optie 2: opdrachtverstrekking OddV	Q2 2026	Q2 2026	Opdracht
Fase 4	Optie 2: ondersteunende werkzaamheden (o.a. communicatie)	Q2 2026	Q3 2026	

Focusactiviteit 4: Investeren in relaties in kennis en kennisnetwerken en samenwerken in projecten of fieldlabs

Omschrijving

In 2026 zetten we in op het versterken van kennis en samenwerking via bestaande kennisnetwerken en praktijkprojecten. De samenwerking met het Calf Expertise Centre (CEC) en het Poultry Expertise Centre (PEC) vormt daarbij een belangrijke basis. Deze netwerken verbinden onderwijs, onderzoek en ondernemers en dragen bij aan kennisontwikkeling, praktijkinnovatie en het versterken van perspectief voor agrarische ondernemers in Barneveld. Het verlengen van de samenwerkingsovereenkomsten is daarom van belang om continuïteit te waarborgen en tegelijk scherper te formuleren welke bijdrage PEC en CEC leveren aan de doelen van het programmaplan.

Daarnaast wordt in Q1 2026 de eerste fase van het initiatief Doendenkers geëvalueerd. Dit burgerinitiatief richt zich op het ophalen van ervaringen en perspectieven van agrarische ondernemers via keukentafelgesprekken, uitgevoerd door het PEC. De gesprekken zijn bedoeld om op onafhankelijke en laagdrempelige wijze inzichten van agrarische ondernemers op te halen. Op basis van de evaluatie in 2026 wordt besloten of de vervolgfase van het traject wordt uitgevoerd.

Doelen

Strategisch: B, D
Operationeel: 1, 2 en 3

Acties

- Uitwerken van de gewenste inhoud en meerwaarde van de samenwerking met PEC en CEC (bijdrage aan doelen programmaplan, opdracht en resultaten).
- Besluiten over vervolg samenwerkings-overeenkomst PEC.
- Monitoren en periodiek evalueren van de inzet en resultaten vanuit de samenwerking.
- Evalueren van de eerste fase van de Doendenkers en besluiten over de vervolgfase.
- Eventueel uitvoeren vervolgfase Doendenkers.

Kosten

- Inzet uren eigen medewerkers (eigen uren of collega's): 110 uur (2 uur per week voor bestaande kennisnetwerken).
- Inhuur/advies: -
- Overige kosten: € 28.000 (PEC), € 20.000 (CEC). Deze kosten zijn per jaar.

Planning

Fase	Activiteit	Start	Eind	Mijlpaal/resultaat
Fase 1	Uitwerken inhoud, opdracht en meerwaarde PEC/CEC	Q1 2026	Q2 2026	Notitie gereed met bijdrage aan doelen programma
Fase 2	Collegevoorstel maken samenwerking PEC	Q2 2026	Q2 2026	Collegevoorstel
Fase 3	College besluit	Q4 2026	Q4 2026	Besluit
Fase 1	Evaluatie eerste fase Doendenkers	Q1 2026	Q1 2026	Opbrengsten beschikbaar en besluit over vervolgfase
Fase 2	Uitvoering vervolgfase Doendenkers	Q2 2026	Q4 2026	Vervolgfase Doendenkers afgerond en resultaten beschikbaar

Focusactiviteit 5:
Behouden waardevolle landbouwgrond voor de landbouw

Omschrijving
Samen met de klankbordgroep definiëren we wat waardevolle landbouwgrond is en verkennen we opties hoe we waardevolle landbouwgrond voor de landbouw kunnen behouden. De borging vindt plaats in programmalijn 3 Inclusieve ruimtelijke inrichting.

Doelen
Strategisch: A, B
Operationeel: 4

Acties
- Discussie voeren in klankbordgroep.
- Opties voor behoud waardevolle landbouwgrond verkennen.

Kosten
- Inzet uren eigen medewerkers (eigen uren of collega's): 310 uur (6 uur per week).
- Inhuur/advies: € 30.000 (extern advies).
- Overige kosten: € 5.000 (bijeenkomsten klankbordgroep, kennisontwikkeling).

Planning

Fase	Activiteit	Start	Eind	Mijlpaal/resultaat
Fase 1	Klankbordgroep Bijeenkomsten/verkenning	Q1 2026	Q2 2026	Overzicht problemen en kansen
Fase 2	Opties verkennen	Q1 2026	Q3 2026	Overzicht beleidsmogelijkheden

5

Programmalijn 2: Water, bodem en natuur

5. Programmalijn 2: Water, bodem en natuur

In deze programmalijn richten we ons op het versterken van de biodiversiteit, het herstel van bodem- en watersystemen en het verbeteren van de landschappelijke kwaliteit en identiteit van het buitengebied. Daarmee dragen we bij aan een landelijk gebied dat aantrekkelijk en toekomstbestendig is voor zowel inwoners als (agrarisch) ondernemers.

5.1 Doelen 2026

Strategische doelen

De strategische doelen waar in 2026 stappen voor worden gezet zijn:

A. Versterken van de biodiversiteit in het buitengebied;
B. Herstel van het bodem- en watersysteem;
C. Verbetering van de landschappelijke kwaliteit en identiteit van het buitengebied.

Operationele doelen

De operationele doelen waar in 2026 stappen voor worden gezet zijn:

1. De waterkwaliteit voldoet in 2027 aan de Kaderrichtlijn Water (KRW);
2. In 2050 hebben we een gebiedseigen groenblauwe dooradering bereikt van 10 procent;
3. Vanaf 2025 is het principe bodem- en watersturend leidend bij locatiekeuzes;
4. In 2026 is een basiskwaliteit natuur vastgelegd;
5. In 2025 is een visie op het landschap van het buitengebied vastgesteld.

5.2 Focusactiviteiten voor 2026

Focusactiviteit 1: Verkennen hoe wij vermindering van uit- en afspoeling kunnen realiseren

Omschrijving

Uit- en afspoeling leidt tot verlies van voedingsstoffen, verschraling van de bodem en verminderde waterkwaliteit. Samen met Waterschap Vallei & Veluwe willen we een verkenning starten die de uit- en afspoeling kan verminderen. Mogelijke richtingen, ingebracht door de klankbordgroep, zijn o.a. beplanting van bufferstroken, kruidenrijk grasland, precisielandbouw, kleinschalige watermaatregelen en hergebruik van spoelwater. Ook onderzoeken we hoe samenwerking en stimuleringsmaatregelen (zoals koppeling met ANlb/GLB) daarbij kunnen helpen. Waar nodig faciliteren we initiatieven die agrariërs ondernemen in het kader van Deltaprogramma Agrarisch Waterbeheer.

Doelen

Strategisch: A, B
Operationeel: 1, 3

Acties

- Gesprek met Waterschap Vallei & Veluwe om uitgangspunten vast te leggen voor de verkenning.
- Opnemen in de verkenning van mogelijkheden voor beplanting in bufferzones en teeltvrije zones (zoals houtwallen, bloemenstroken, kruidenrijk grasland).
- Betrekken van agrariërs om praktijkervaringen en ideeën (bijv. uit de klankbordgroep) mee te nemen in de verkenning.
- Eventueel (n.a.v. de verkenning): opstellen van een projectvoorstel om uit te voeren in 2027.

Kosten

- Inzet uren eigen medewerkers: 200 uur (ca 4 uur per week).
- Inhuur/advies: €25.000 (uitvoering verkenning: analyse van de situatie plus mogelijke oplossingsrichtingen inclusief maatregelen).
- Overige kosten: €2.500 (bijeenkomsten met agrarische ondernemers).

Planning

Fase	Activiteit	Start	Eind	Mijlpaal/resultaat
Fase 1	Gesprek met Waterschap Vallei & Veluwe, vastleggen uitgangspunten	Q1 2026	Q1 2026	Uitgangspunten verkenning overeengekomen en opdrachtverlening geformaliseerd
Fase 2	Uitvoering verkenning: analyse situatie en mogelijke maatregelen	Q2 2026	Q3 2026	Overzicht kansrijke maatregelen
Fase 3	Betrekken agrariërs en verwerken praktijkervaringen (o.a. input klankbordgroep)	Q2 2026	Q3 2026	Resultaten agrarische inbreng verwerkt in de verkenning
Fase 4	Eventueel: opstellen projectvoorstel als vervolg richting uitvoering 2027	Q4 2026	Q1 2027	Projectvoorstel gereed voor uitvoering/besluitvorming/ subsidieaanvraag
Doorlopend	Faciliteren Deltaplan Agrarisch Waterbeheer initiatieven agrariërs	Q1 2026	Q4 2026	Agrarische initiatieven ondersteund

Focusactiviteit 2: Basiskwaliteit natuur ontwikkelen

Omschrijving
Doorontwikkeling van de systematiek die inzicht geeft in de staat van de natuur per deelgebied en de resterende opgave. Met behulp van een gebruikerstool wordt zichtbaar waar versterking nodig is en krijgt natuur een plek aan tafel bij keuzes over ruimtelijke ontwikkeling (zoals woningbouw en bedrijventerreinen). Ook wordt een kaart met 'witte vlekken' ontwikkeld: gebieden waar extra inzet nodig is voor biodiversiteit en groenblauwe dooradering. De borging vindt plaats in programmalijn 3 Inclusieve ruimtelijke inrichting.

Doelen
Strategisch: A, B
Operationeel: 4

Acties
- Doorontwikkeling van de systematiek in regioverband.
- Opleveren overzicht basiskwaliteit natuur per deelgebied.
- Ontwikkelen van een gebruikerstool voor toepassing in ruimtelijke processen.
- Opstellen van een kaart met witte vlekken (lokaliseren waar nog versterking nodig is).
- Voorbereiden van vervolgprojecten met grondeigenaren (vanaf 2027).

Kosten
- Inzet uren eigen medewerkers: 200 uur thematrekker lijn 2, 80 uur beleidsadviseur natuur & landschap.
- Inhuur/advies: -
- Overige kosten: -

Planning

Fase	Activiteit	Start	Eind	Mijlpaal/resultaat
Fase 1	Doorontwikkeling systematiek (regioverband)	Q1 2026	Q4 2026	Aangescherpte systematiek beschikbaar
Fase 2	Doorontwikkeling en opleveren overzicht per deelgebied (incl. witte vlekkenkaart)	Q1 2026	Q4 2026	Overzicht basiskwaliteit natuur per deelgebied gereed
Fase 3	Ontwikkeling gebruikerstool	Q1 2026	Q3 2026	Gebruikerstool beschikbaar
Fase 4	Voorbereiden projecten met grondeigenaren (vervolgstap)	Q4 2026	Q1 2027	Verkenning projecten; basis voor uitvoering 2027

Focusactiviteit 3: Project Esvelderbeek

Omschrijving

Ontwikkeling van de aangekochte kavel Stationsweg 40–42 tot natuur/uitloopgebied/verbindingszone/ proefvelden, in samenwerking met Waterschap Vallei & Veluwe. In 2026 wordt een advies opgesteld met inrichtingsvarianten, inclusief schetsontwerp en kostenraming. Dit vormt de basis voor besluitvorming en voorbereiding van de uitvoering vanaf 2027.

Doelen

Strategisch: A, B
Operationeel: 2

Acties

- Opstellen en verstrekken van een opdracht aan een adviesbureau, samen met Waterschap Vallei & Veluwe.
- Uitwerken van inrichtingsvarianten voor het aangekochte perceel (Stationsweg 40–42).
- Opleveren van een schetsontwerp inclusief kostenraming en afstemming met betrokken partijen.
- Voorbereiden van besluitvorming over variantkeuze en vervolgstappen richting uitvoering (2027).

Kosten

- Inzet uren eigen medewerkers: 300 uur (250 uur thematrekker lijn 2, 100 uur beleidsmedewerker water/riolering/ klimaatadaptatie).
- Inhuur/advies: €50.000.
- Overige kosten: -

Planning

Fase	Activiteit	Start	Eind	Mijlpaal/resultaat
Fase 1	Opstellen opdracht en afstemming met Waterschap Vallei & Veluwe	Q1 2026	Q1 2026	Opdracht verstrekt aan adviesbureau
Fase 2	Uitwerken inrichtingsvarianten en schetsontwerp	Q2 2026	Q3 2026	Conceptschets en varianten gereed
Fase 3	Opleveren definitief schetsontwerp en kostenraming	Q3 2026	Q4 2026	Definitief ontwerp inclusief kostenraming gereed
Fase 4	Voorbereiden besluitvorming en vervolg richting uitvoering 2027	Q4 2026	Q1 2027	Variantkeuze voorbereid, basis gelegd voor uitvoering 2027

Focusactiviteit 4: Visie op het landschap

Omschrijving
In 2025 is het landschapsplan (visie op het landschap van het buitengebied) vastgesteld. In 2026 ligt de nadruk op het doorvertalen van deze visie naar beleidsinstrumenten en ruimtelijke processen. Daarmee wordt geborgd dat de landschappelijke kwaliteit en identiteit structureel worden meegenomen bij toekomstige ruimtelijke keuzes. Daarnaast wordt, samen met de communicatieadviseur, een communicatieplan opgesteld en geïmplementeerd om het landschapsplan intern en extern vindbaar en toegankelijk te maken.

Doelen
Strategisch: C
Operationeel: 5

Acties
- Doorvertalen van het landschapsplan naar beleidsinstrumenten en kaders.
- Afstemmen met lijn 3 (ruimtelijke ontwikkeling) voor inbedding in ruimtelijke processen.
- Opstellen en implementeren van een communicatieplan (met communicatieadviseur) voor interne en externe vindbaarheid van het landschapsplan.

Kosten
- Inzet uren eigen medewerkers: 120 uur (40 uur thematrekker lijn 2, 80 uur thematrekker lijn 3).
- Inhuur/advies: -
- Overige kosten: -

Planning

Fase	Activiteit	Start	Eind	Mijlpaal/resultaat
Fase 1	Opstellen en implementeren communicatieplan	Q1 2026	Q4 2026	Landschapsplan vindbaar en toegankelijk gemaakt
Fase 2	Doorvertalen landschapsplan in beleidsinstrumenten en kaders	Q1 2026	Q4 2026	Concept beleidsinstrumenten gereed
Fase 3	Afstemming met lijn 3 (ruimtelijke ontwikkeling) en verwerken in omgevingsbeleid	Q1 2026	Q4 2026	Landschapsplan geborgd in beleid en ruimtelijke processen en toepasbaar

6

Programmalijn 3: Inclusieve ruimtelijke inrichting

6. Programmalijn 3: Inclusieve ruimtelijke inrichting

Deze lijn richt zich op de ruimtelijke inrichting van het landelijk gebied en de instrumenten daarvoor. Er liggen veel ruimtelijke opgaven in het buitengebied, zoals woningbouw, de energietransitie en de doorwerking van water- en bodemopgaven. Deze opgaven vragen om een zorgvuldige en inclusieve inrichting, waarin landbouw, natuur, landschap en leefbaarheid samenkomen.

6.1 Doelen 2026

Strategische doelen

In de programmalijn Inclusieve ruimtelijke inrichting werken we in 2026 aan de volgende strategische doelen:

A. Een evenwichtiger gebruik van de ruimte met ruimtelijke kwaliteit;
B. Verbeteren van het instrumentarium voor het landelijk gebied.

Operationeel doel

Het operationele doel waar in 2026 stappen voor worden gezet is:

A. Vanaf 2026 beschikken we over verschillende ruimtelijke instrumenten.

Toelichting

Het realiseren van deze doelstellingen is mede afhankelijk van het programma onder de Omgevingswet. Als dit programma vertraging oploopt, ligt de focus in 2026 op het voorbereiden en verkennen van de benodigde instrumenten, zodat we tijdig kunnen doorpakken zodra het wettelijke kader beschikbaar is.

6.2 Focusactiviteiten voor 2026

Focusactiviteit 1: Uitwerken bouwsteen waardevol agrarisch grondgebruik

Omschrijving
Uitwerken bouwsteen 'sturen op waardevol agrarisch grondgebruik' als doorvertaling van het programmaplan en Omgevingsvisie en als input voor een programma onder de Omgevingswet en kunnen landen in het Omgevingsplan.

Hier landen de volgende inspanningen in:

- Onderzoeken of we in het omgevingsplan grondgebruik anders dan voor voedsel en vezel kunnen uitsluiten.
- Onderzoeken hoe waardevolle landbouwgrond voor de landbouw behouden kan blijven.
- Onderzoeken wat we vanuit agrarisch perspectief mogelijk willen en kunnen blijven maken in de uitloopgebieden en hoe.
- Verkennen welk grondbeleid- en instrumentarium hierbij aansluit.

Doelen
Strategisch: A, B
Operationeel: 1

Acties
- Uitvoeren van analyse waardevolle landbouwgrond en uitloopgebieden, binnen de provinciale kaders en met verbinding naar programmalijnen 1 en 2.
- Betrekken van agrarische ondernemers en experts bij de analyse.
- Verkennen van grondbeleid en ruimtelijk instrumentarium.
- Uitwerken van de bouwsteen en opleveren concept-kaders als input voor programma Omgevingswet.

Kosten
- Inzet uren eigen medewerkers: 250 uur (incl. planologie en Omgevingsplan-jurist).
- Inhuur/advies: optioneel € 20.000 (bij externe opdrachtverlening).
- Overige kosten: €2500 (bijeenkomsten met agrarische ondernemers en andere relevante experts).

Planning
Voor de inspanningen met een RO-component wordt geadviseerd om dit voor vaststelling te bundelen in een programma onder de Omgevingswet en als één geheel vast te stellen in 2026. Voor de doorvertaling naar het omgevingsplan zijn we afhankelijk van de planning met betrekking tot het uitvoeren van de Omgevingsvisie. De focusactiviteiten begin 2026 worden uitgevoerd zodat de uitkomsten meegenomen kunnen worden in het programma onder de Omgevingswet.

Fase	Activiteit	Start	Eind	Mijlpaal/resultaat
Fase 1	Analyse landbouwgrond en uitloopgebieden	Q1 2026	Q2 2026	Concept-analyse gereed
Fase 2	Verkenning grondbeleid en instrumentarium	Q2 2026	Q3 2026	(Beleids)opties beschikbaar
Fase 3	Uitwerken bouwsteen en concept-kaders voor programma onder de Omgevingswet	Q3 2026	Q4 2026	Bouwsteen afgerond, input programma Omgevingswet
Fase 4	Programma onder de Omgevingswet (bestuurlijke besluitvorming Q4 2026 voorzien)	Q4 2026	Nog niet bekend	Bouwsteen opgenomen in programma onder Omgevingswet

Focusactiviteit 2: Uitwerken bouwsteen water, bodem en groen

Omschrijving

Het uitwerken van de bouwsteen 'Sturen ten behoeve van water, bodem en groen', als inhoudelijke doorvertaling van het programmaplan en de Omgevingsvisie. Deze bouwsteen vormt input voor het programma onder de Omgevingswet en kan worden verankerd in het Omgevingsplan.

Hierin landen de volgende inspanningen:

- Onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om vanuit het RO-spoor te sturen op herinrichting van het watersysteem en te zorgen voor voldoende waterberging.
- Onderzoeken hoe de basiskwaliteit natuur (BKN) geborgd kan worden.
- Onderzoeken hoe we met het RO-spoor kunnen sturen op groenblauwe dooradering en meer ruimte voor de beekdalen.
- Onderzoeken welke voorwaarden in ruimtelijke plannen in het landelijk gebied we voor biodiversiteit en landschappelijke inpassing willen en kunnen stellen en hoe we dit borgen.
- Onderzoeken wat de mogelijkheden zijn voor het combineren van beekdalen met recreatief medegebruik, welke voorwaarden we hieraan willen verbinden en hoe we dit borgen.
- Onderzoeken hoe de uitloopgebieden kunnen bijdragen aan de groenblauwe doelen en welke voorwaarden we daar (ruimtelijk) aan kunnen stellen.
- Verkennen welk grondbeleid en instrumentarium hier bij aansluit.

Doelen

Strategisch: A, B
Operationeel: 1

Acties

- Onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om vanuit het RO-spoor te sturen op herinrichting van het watersysteem en te zorgen voor voldoende waterberging.
- Onderzoeken hoe de basiskwaliteit natuur (BKN) geborgd kan worden.
- Onderzoeken hoe we met het RO-spoor kunnen sturen op groenblauwe dooradering en meer ruimte voor de beekdalen.
- Onderzoeken welke voorwaarden in ruimtelijke plannen in het landelijk gebied we voor biodiversiteit en landschappelijke inpassing willen en kunnen stellen en hoe we dit borgen.
- Onderzoeken wat de mogelijkheden zijn voor het combineren van beekdalen met recreatief medegebruik, welke voorwaarden we hieraan willen verbinden en hoe we dit borgen.
- Onderzoeken hoe de uitloopgebieden kunnen bijdragen aan de groenblauwe doelen en welke voorwaarden we daar (ruimtelijk) aan kunnen stellen.
- Verkennen welk grondbeleid- en instrumentarium hier bij aansluit.
- Omzetten van onderzoeksresultaten in bouwstenen onder de Omgevingswet.

Kosten

- Inzet uren eigen medewerkers: 350 uur inclusief betrekken beleidsadviseurs, planologie en Omgevingsplan jurist.
- Inhuur/advies: optioneel € 30.000 (bij externe opdrachtverlening).
- Overige kosten: €2500 (bijeenkomsten/ participatie).

Planning

Fase	Activiteit	Start	Eind	Mijlpaal/resultaat
Fase 1	Onderzoeken mogelijkheden RO-spoor (watersysteem, waterberging, BKN, groenblauwe dooradering, beekdalen, biodiversiteit, recreatief medegebruik, uitloopgebieden)	Q1 2026	Q2 2026	Concept-analyse gereed
Fase 2	Verkennen grondbeleid en instrumentarium	Q2 2026	Q3 2026	(Beleids)opties beschikbaar
Fase 3	Uitwerken bouwsteen en concept-kaders voor programma onder Omgevingswet	Q3 2026	Q4 2026	Bouwsteen afgerond, input programma Omgevingswet
Fase 4	Programma onder de Omgevingswet (bestuurlijke besluitvorming Q4 2026 voorzien)	Q4 2026	Nog niet bekend	Bouwsteen opgenomen in programma onder Omgevingswet

7

Communicatie en participatie

7. Communicatie en participatie

Doelstelling
Communicatie en participatie zijn cruciaal om draagvlak te creëren voor de uitvoering van het programma Waardevol Landelijk Gebied. Het gaat erom bewoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties tijdig te informeren, bewust te maken en actief te betrekken bij keuzes en ontwikkelingen.

Interne communicatie
- Gericht op gemeenteraad, college, management en betrokken teams.
- Inzet op informeren en betrekken via intranet, nieuwsbrieven, presentaties en overlegstructuren.
- Doel: samenhang tussen programma's en lijnorganisatie versterken, mandaat en rolverdeling verduidelijken.

Externe communicatie
- Primaire doelgroepen: agrarische sector, terreinbeherende organisaties, bewoners van het buitengebied, maatschappelijke organisaties, collega-overheden.
- Secundaire doelgroepen: recreanten, bezoekers.
- Kanalen: nieuwsbrief Waardevol Landelijk Gebied, landingspagina op www.barneveld.nl, bijeenkomsten (zoals Barnevelds Twaalfuurtje), persberichten en deelname aan gebiedsprocessen.
- Waar mogelijk persoonlijke communicatie via gebiedsregisseurs en programmamedewerkers.

Participatie
- De klankbordgroep Waardevol Landelijk Gebied blijft een belangrijk participatie-instrument. We versterken de inzet ervan en zoeken aanvullend naar manieren om ook andere ondernemers actief te betrekken bij programmakeuzes en focusactiviteiten.
- Daarnaast worden – waar relevant – thematische bijeenkomsten of keukentafelgesprekken georganiseerd om specifieke onderwerpen te verdiepen.
- Participatie is maatwerk: het programmateam organiseert dit niet standaard, maar kijkt per focusactiviteit of en hoe participatie waarde toevoegt.
- De inbreng uit participatie wordt expliciet meegenomen in de verdere uitwerking van het programma.

Organisatie en borging
- Programmamanager en communicatieadviseur zijn verantwoordelijk voor de regie.
- De communicatiekalender (nieuwsbrieven, bijeenkomsten, rapportages) wordt periodiek bijgehouden en afgestemd in het programmateam.
- Monitoring via bewoners- en ondernemers-onderzoeken en feedback uit participatie-trajecten.

8

Programmaorganisatie en governance

8. Programmaorganisatie en governance

Het programma Waardevol Landelijk Gebied is in 2025 gestart en bouwt voort op de gemeentelijke ambitie om programmatisch te werken aan complexe, teamoverstijgende opgaven. Het programma is daarbij ingebed in de gemeentelijke organisatie en kent een eigen governancestructuur.

Organisatie

- **Programmamanager**: eindverantwoordelijk voor de dagelijkse aansturing en verbinding tussen de drie programmalijnen en gebiedsprocessen.
- **Programmateam**: bestaat uit trekkers van de programmalijnen, programmasecretaris, gebiedsregisseur/contactpersoon agrarische zaken en communicatieadviseur. Het team werkt wekelijks samen aan afstemming, voortgang en koppelkansen.
- **Strategisch beleidsadviseur Landelijk Gebied:** volgt externe ontwikkelingen, is betrokken in het voorstadium van gebiedsprocessen en adviseert hoe deze doorwerken in de programmalijnen en focusactiviteiten.
- **Teamleider beleid Leefomgeving**: lijnverantwoordelijk en schakelpunt tussen programma en lijnorganisatie.
- **Ondersteunende rollen**: planologie, juridische borging, financiën.

Governance

- **Bestuurlijk opdrachtgever**: wethouder Landelijk Gebied.
- **Ambtelijk opdrachtgever**: directeur Leefomgeving.
- **Stuurgroep**: bestaat uit bestuurlijk en ambtelijk opdrachtgever, aangevuld met programmamanager. De stuurgroep geeft richting, bewaakt integraliteit met andere programma's en besluit over prioritering.
- **Besluitvorming**: vindt plaats door college en raad, afhankelijk van de aard van het besluit.
- **Externe partners**: aangrenzende gemeenten, provincie Gelderland, waterschap Vallei en Veluwe, regio Foodvalley, boeren- en natuurorganisaties en de Omgevingsdienst. Het programma sluit aan bij hun beleid en zoekt nadrukkelijk samenwerking.

Aandachtspunten

- Het programmatisch werken is nog in ontwikkeling. Rollen en mandaten zijn aangescherpt, maar vragen blijvende aandacht om helder en eenduidig te blijven.
- Goede samenwerking en teamontwikkeling zijn cruciaal: afstemming aan de voorkant en koppeling tussen de drie lijnen voorkomt versnippering.
- Er wordt geleerd van andere gemeentelijke programma's, zoals *Duurzaamheid*, waar consistentie in rapportages, monitoring en borging in de lijnorganisatie bewezen waardevol zijn.

9

Benodigde capaciteit en middelen

9. Benodigde capaciteit en middelen

Benodigde capaciteit

Voor de uitvoering van het programma Waardevol Landelijk Gebied is inzet van capaciteit nodig. In 2026 is de inzet als volgt geraamd:

- 1 fte programmamanager;
- 1 fte programmasecretaris/trainee;
- 0,89 fte thematrekker programmalijn 1 (Landbouwtransitie);
- 0,67 fte thematrekker programmalijn 2 (Bodem, water en natuur);
- 0,5 fte thematrekker programmalijn 3 (Inclusieve ruimtelijke inrichting);
- 1 fte projectleider uitwerken (gebieds) programma's gebiedsprocessen: GEUS, Ede-Barneveld en Groene Valleilint en Aanpak Veluwe inclusief Uitvoeringsplan Stikstof;
- 0,2 fte gebiedsregisseur/contactpersoon agrarische zaken;
- 0,5 fte communicatieadviseur.

Beschikbare capaciteit

De benodigde capaciteit in 2026 wordt voor een belangrijk deel gedekt vanuit de beleidstoevoeging Waardevol Landelijk Gebied in de Kadernota 2024. Op basis van deze beleidstoevoeging is voor een aantal teams de formatie tijdelijke uitgebreid (zie tabel).

Hiermee is er voor 2026 voldoende formatie beschikbaar voor de uitvoering van het jaarplan 2026. De formatie wordt grotendeels geleverd door Team Beleid Leefomgeving. De gebiedsregisseur en communicatieadviseur worden ingebracht vanuit respectievelijk Team Bestuursondersteuning en Team Communicatie. De programmamanager maakt onderdeel uit van de vaste formatie van Team Strategie en Regie.

Daarnaast worden medewerkers van Planologie, Juridische Zaken en Financiën flexibel ingezet, binnen de bestaande formatie, op de momenten dat dit nodig is.

Doorkijk capaciteit 2027-2029

Het programma kent een doorloop tot 2029. Dit betekent dat ook na 2026 nog inzet voor het programma nodig zal zijn. Op dit moment is hier nog niet in voorzien. Op basis van de toekomstige jaarplannen zal de formatiebehoefte worden bepaald en worden voorstellen gedaan om, al dan niet vanuit extra (rijks)middelen, de tijdelijke formatie te verlengen.

Capaciteit (fte) toevoeging beleidstoevoeging Kadernota 2024

		aantal fte		
Team	**Functie**	**2025**	**2026**	**2027**
Beleid LO	Adviseur III	1,78	1,78	0
	Adviseur II	0,89	0,89	0
	Mdw. Ontwikkeling I	1,89	1,89	0
	Mdw. Adm. en secretarieel	0,89	0,89	0
Planologie	Mdw. Ontwikkeling I	1,78	1,78	0
	Mdw. Ontwikkeling I	1,77	1,77	0
Communicatie	Adviseur II	0,56	0,56	0
Totaal formatie		**9,56**	**5,01**	**0**
Bijstelling salariskostenbudget teams (ecl 40101)		945.000	505.000	
Bijstelling per fte		98.849	100.798	

Meerjarenbegroting

Mutatie turap/budgetoverheveling 2025-2		2025	2026	2027	2028	2029
	Basisraming	1.681.425	417.000	67.000	67.000	67.000
	Budgetoverheveling turap 2025-2	-591.000	-	358.000	133.000	100.000
6877-40509	**Subtotaal beschikbaar**	**1.090.425**	**417.000**	**425.000**	**200.000**	**167.000**
Verplichting/besteding						
6788-40509	Jaarplan 2025 WLG-focusactiviteiten		283.000	425.000	200.000	100.000
	Jaarplan 2025 WLG-onvoorzien		92.000			
	Subtotaal jaarplannen WLG		**375.000**	**425.000**	**200.000**	**100.000**
6877-40509	Toezegging Doendenkers (PEC)	75.000	125.000			
6877-40509	Gebiedsproces GEUS	9.328	-	-	-	-
6877-40509	Inzet Good Cause Concepts	60.000	60.000			
6877-40509	Werkbudget (overige kosten)	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000
6877-40114	Inhuur capaciteit Piekbelasters/ondernemingsplannen	320.000	320.000			
6877-80103	Bijdrage prv GLD Piekbelasters/ondernemingsplannen	-100.000	-100.000			
6877-40602	Bijdrage regio Foodvalley	130.212	130.000	130.000	130.000	130.000
	Totaal benodigd	**509.540**	**925.000**	**570.000**	**345.000**	**245.000**
	Ruimte	580.885	-508.000	-145.000	-145.000	-78.000

Uitgangspunten

- In de tabel hiernaast is de uitsplitsing van de kosten van de focusactiviteiten weergegeven.
- Voor het gebiedsproces GEUS worden geen kosten meer geraamd; de bijdrage van Barneveld bestaat uit de inzet van 1 fte. In de capaciteitsplanning is rekening gehouden met in totaal 1 fte voor de gebiedsprocessen, hetgeen naar verwachting volstaat.
- Met betrekking tot de onderuitputting 2025 wordt in het jaarrekeningtraject een voorstel gedaan om deze via de budgetoverheveling (turap 2025-2) door te schuiven naar 2026.
- Het mogelijke tekort van 2027 kan mogelijk worden opgevangen met aanvullende bijdragen van het Rijk of vraagt om een bijstelling van de ambities in toekomstige jaarplannen.

Kosten focusactiviteiten 2026

De geraamde kosten van de focusactiviteiten bedragen €375.000 (zie tabel).

Programmalijn/Activiteit	Kosten (€)
PL1 Landbouwtransitie	
PL1 - Pilot ondernemingsplannen	€ 30.000,00
PL1 - Stimuleren duurzame landbouw	€ 2.500,00
PL1 - Ongebruikte milieuruimte	€ 20.000,00
PL1 - Kennisnetwerken PEC/CEC	€ 48.000,00
PL1 - Behouden landbouwgrond	€ 35.000,00
Subtotaal PL1	**€ 135.500,00**
PL2 Bodem, water en natuur	
PL2 - Uit- en afspoeling verminderen	€ 27.500,00
PL2 - Project Esvelderbeek	€ 50.000,00
Subtotaal PL2	**€ 77.500,00**
PL3 Inclusieve ruimtelijke inrichting	
PL3 - Bouwsteen agrarisch grondgebruik	€ 22.500,00
PL3 - Bouwsteen water/bodem/groen	€ 32.500,00
Subtotaal PL3	**€ 55.000,00**
Overkoepelend	
Overkoepelend - Participatie	€ 5.000,00
Overkoepelend - Communicatiestrategie	€ 10.000,00
Post onvoorzien	€ 92.000,00
Totaal 2026	**€ 375.000,00**

Toelichting post onvoorzien/flexibel budget:
Dit bedrag is bedoeld voor onvoorziene kosten of nieuwe initiatieven die in 2026 opkomen, mits passend binnen de doelstellingen en programmalijnen.

10

Monitoring, evaluatie en bijsturing

10. Monitoring, evaluatie en bijsturing

Monitoring en evaluatie zijn essentieel om inzicht te krijgen in de voortgang en effecten van het programma Waardevol Landelijk Gebied. In 2026 wordt gestart met het opzetten van een programmabrede monitor.

Aanpak

- Het programmateam werkt samen met het data-team om een monitoringssystematiek te ontwikkelen die aansluit bij de doelen en focusactiviteiten van de drie programmalijnen. De verantwoordelijkheid hiervoor ligt bij de programmamanager.
- De resultaten van de monitoring worden periodiek (minimaal 2x per jaar) besproken in de stuurgroep en benut voor bijsturing.

Evaluatie

- Jaarlijks wordt een voortgangsrapportage opgesteld, gekoppeld aan de jaarcyclus van de gemeentelijke planning- en control.
- Halverwege de programmaperiode (2027) vindt een midterm evaluatie plaats om te bepalen of koerswijzigingen of herprioritering nodig zijn.

Bijsturing

- De programmamanager legt afwijkingen en voorstellen voor bijsturing voor aan de stuurgroep.
- Op basis van de monitoring en evaluatie worden, indien nodig, focusactiviteiten aangepast of verschoven.

Algemene inspanning

De opzet van de monitor en de borging van de samenwerking met het data-team worden in 2026 opgepakt als algemene inspanning binnen programmamanagement. De precieze indicatoren en werkwijze worden in 2026 nader uitgewerkt.

11

Risico's en beheersmaatregelen

11. Risico's en beheersmaatregelen

Binnen het programma Waardevol Landelijk Gebied zijn risico's onvermijdelijk, gezien de complexiteit van de opgaven, de afhankelijkheid van partners en de politieke gevoeligheden. Door risico's tijdig te onderkennen en passende beheersmaatregelen te treffen, vergroten we de uitvoerbaarheid en het draagvlak voor het programma.

Overkoepelende risico's en beheersmaatregelen

1. Capaciteit

Risico: beperkte interne capaciteit kan leiden tot vertraging en uitbesteding, waardoor kennis niet in de organisatie wordt opgebouwd.
Beheersmaatregel: structurele borging van fte's voor thematrekkers en programmamanagement; tijdig besluiten over eventuele externe inhuur.

2. Middelen

Risico: de uitdaging zit niet zozeer in de beschikbaarheid van middelen, maar in de gerichte inzet ervan. Onvoldoende afstemming of versnippering kan ertoe leiden dat middelen niet effectief bijdragen aan de programmadoelen.
Beheersmaatregel: gericht prioriteren van inzet, koppelen van middelen aan focusactiviteiten en structureel overleg met business control om te sturen op effectiviteit.

3. Samenwerking en regie

Risico: afhankelijkheid van partners (provincie, waterschap, regio) kan leiden tot vertraging of verschuivende prioriteiten.
Beheersmaatregel: intensieve afstemming met partners, vaste overlegstructuren en heldere afspraken over verantwoordelijkheden.

4. Programmamanagement

Risico: wisselingen in programmamanagement of thematrekkers kunnen leiden tot verlies van continuïteit.
Beheersmaatregel: tijdige werving en/of inhuur, borging van overdracht in opdrachtomschrijvingen en overdrachtsdocumenten.

5. Politieke gevoeligheden

Risico: thema's als basiskwaliteit natuur, ongebruikte milieuruimte of beperkingen in gebruik van landbouwgrond kunnen leiden tot politieke en maatschappelijke discussie.
Beheersmaatregel: vroegtijdige betrokkenheid college en raad, zorgvuldig proces met participatie en communicatie.

6. Complexiteit inspanningen

Risico: inspanningen worden te groot of te complex opgezet waardoor uitvoering stokt.
Beheersmaatregel: fasen en behapbare deelprojecten hanteren; leren door te doen.

Specifieke risico's per focusactiviteit

Programmalijn 1 – Landbouwtransitie

Ondernemingsplannen: vergunningverlening zit vast; boeren zijn terughoudend.
Ongebruikte milieuruimte: politiek en maatschappelijk gevoelig; vraagt zorgvuldig proces en draagvlak.
Behouden landbouwgrond: concurrentie met ruimteclaims (woningbouw, energie, industrie) kan tot spanning leiden.
Duurzame landbouw: begrip roept weerstand op; vraagt zorgvuldige framing en benadering vanuit leerperspectief.

Programmalijn 2 – Bodem, water en natuur

Vermindering van de uit- en afspoeling: afhankelijkheid waterschap; draagvlak agrariërs kan achterblijven; effectiviteit maatregelen onzeker; vervolg afhankelijk van cofinanciering.
Basiskwaliteit natuur: afhankelijkheid Regio Foodvalley kan tempo beïnvloeden; kans op beperkt draagvlak.
Esvelderbeek: interne dynamiek, afhankelijkheid van waterschap; vertraging bij uitblijven subsidies of cofinanciering; complexiteit door grondeigenaren en draagvlak.
Visie op het landschap: doorvertaling naar beleids- en ruimtelijke instrumenten kan stagneren; politiek gevoelig bij toepassing in concrete keuzes; risico dat plan strategisch blijft en onvoldoende wordt geborgd.

Programmalijn 3 – Inclusieve ruimtelijke inrichting

RO-bouwstenen (agrarisch grondgebruik, water/bodem/groen): uitvoering afhankelijk van programma onder de Omgevingswet; risico op vertraging bij uitblijven van dit programma; afhankelijkheid van capaciteit (juridisch/planologisch) en politieke keuzes.

Borging en monitoring

Risico's worden integraal meegenomen in de programmabrede monitoring en evaluatie (zie hoofdstuk 10). Het programmateam bespreekt risico's periodiek en legt – waar relevant – afwijkingen of escalaties via de programmamanager voor aan stuurgroep, college of raad. Door de jaarlijkse risicoanalyse en continue monitoring kan het programma flexibel inspelen op nieuwe ontwikkelingen en onzekerheden.

gemeente
Barneveld